

Dnr 479398
2022-01-15

Finansrapport tertial 3, 2021

Uppföljning av finanspolicyns riktlinjer och beslut tagna på delegation

Den av Kommunfullmäktige antagna finanspolicyn innehåller riktlinjer för kommunkoncernens tillgångs- och skuldhantering. I finanspolicyn regleras att rapportering ska ske till kommunstyrelsen i samband med delårs- och årsbokslut. Finansrapport tertial 3, 2021 är en återrapportering till kommunstyrelsen av tillgångs- och skuldförvaltningen per 31:a december 2021.

Ekonomidirektören m. fl. har bemyndigande att på kommunstyrelsens vägnar besluta om upptagande av lån enligt KS beslut 2020-11-23, Dnr 20KS417. Finansrapporten är en återrapportering av beslut tagna på delegation under tertial 3, 2021.

Finansieringsrisk, jämförelse mot finanspolicy

Finansieringsrisk är risken att inte ha tillgång till det kapital som verksamheten kräver eller att finansieringen endast kan erhållas till ökade kostnader.

Tabell: Genomsnittlig kapitalbindningstid kommunkoncernen

Nyckeltal	Prognos framåt	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ej under 2 år och samtliga lån ska kunna återbetalas inom 15 år	←	2,85 år	2,70 år	2,69 år
Högst 45% av lånestocken får förfalla inom 12 månader	←	30 %	25 %	33 %

Ränterisk, jämförelse mot finanspolicy

Ränterisk är risken att räntorna på marknaden rör sig upp eller ned över tid, vilket medför att räntekostnaderna för verksamheten förändras.

Tabell: Genomsnittlig räntebindningstid kommunkoncernen

Nyckeltal	Prognos framåt	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Skall vara 3 år med en tillåten avvikelse på max +/- 12 månader (2 - 4 år)	←	2,77 år	2,50 år	2,80 år
Minst 10% och högst 45% räntestjusteras varje 12 månaders period	←	33 %	38 %	33 %

Gävle kommunkoncern ligger rätt enligt finanspolicyn på alla nyckeltal, se ovan. Kapitalbindning och räntebindning ligger stabilt.

Nyckeltal

Tabell: Gävle kommunkoncern, 2021-12-31 (2020-12-31)

	Koncernen
Total låneskuld, mnkr*	7 064 (7 049)
Snitt kapitalbindning, år	2,85 (2,70)
Snitträntebindning, år	2,77 (2,50)
Snittränta	0,52 % (0,92 %)
Kapitalförfall inom 12 månader, %	30 (25)
Ränteförfall inom 12 månader, %	33 (38)

* Låneskulden består av externt upptagna lån i kommunens internbank, samt externt upptagna lån i Gävle Stadshus AB genom internbankens försorg.

Känslighetsanalys

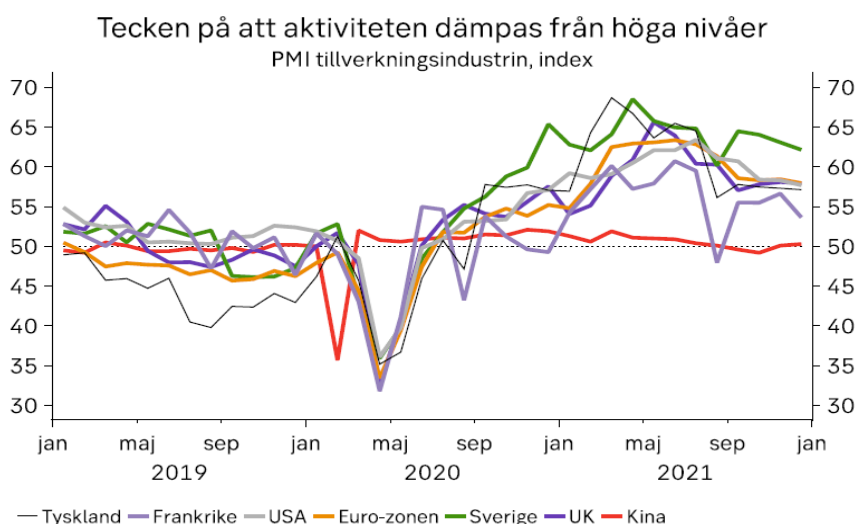
Kommunkoncernens bolag påverkas av ränterörelser eftersom endast de har låneskulder, Gävle kommun har inga låneskulder. Kostnadsökningen på årsbasis vid 1 procentenhets ränteökning, på lån med rörlig ränta och fast ränta som förfaller inom ett år, är 8 mnkr för hela bolagskoncernen.

Marknadsläge/information

2022 inleds med explosiv smittspridning men än så länge mildare hälsokonsekvenser. Det väcker hopp om att pandemin kan vara på väg mot sin kulmen och att Covid-19-viruset så småningom kan sälla sig till de vanliga influensae-pidemierna i takt med en växande immunitet bland befolkningen.

Fjolårets stora överraskning - inflationen - väntas på global basis toppa ur på decenniehöga nivåer under första kvartalet. Det speglar baseffekter när de snabba prisökningarna förra våren kommer in i årsjämförelserna. För att inflationen ska återvända till centralbankernas mål krävs dock också en dämpning av den månatliga prisökningstakten och hur snabbt detta sker är mer svårbedömt. I USA fortsatte priserna i december att stiga men visar inte tecken på att accelerera. Prissättningen av förväntad inflation tyder på att marknaden alltfjämt litar på att perioden av hög inflation är tillfällig och i euroområdet ligger förväntningarna fortfarande lite i nederkanten för ECB:s mål. Prognosen är en första höjning från Fed i mars följt av ytterligare två i juni och september i år. För ECB förväntas inga räntehöjningar under 2022.

Utsikterna för den globala ekonomin är fortsatt relativt ljusa men också mer osäkra när återhämtningen går in i en ny fas efter den inledande uppstudsens från pandemin. Sentimentsindikatorer för både industrin och tjänstesektorn signalerar vikande aktivitet efter den uppdrivna takten under återhämtningsåret 2021, men, med undantag för Kina, alltfjämt god tillväxt. Att hushållen i Europa pressas av höga energinoter och i USA av generellt höga prisökningar och slutet på Bidens stödpolitik är en nedåtrisk. Att arbetsmarknaden blivit mer normal talar också för en lugnare tillväxttakt under 2022.

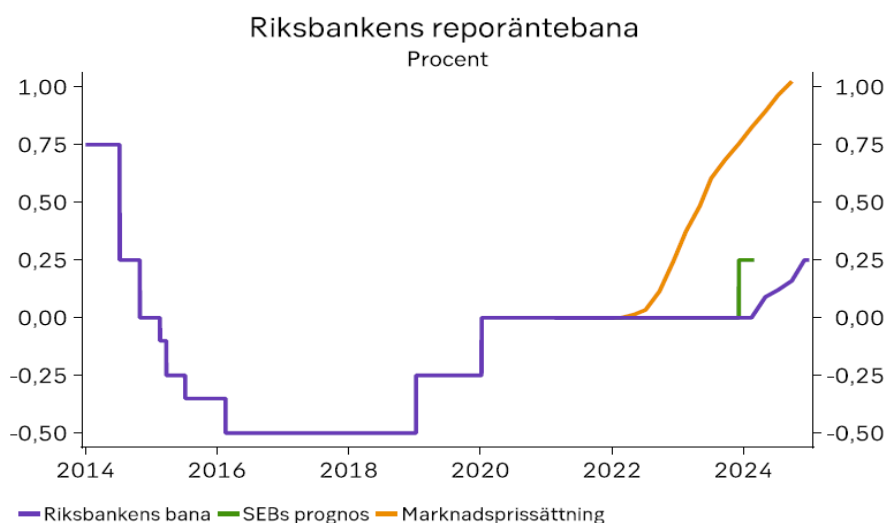

Källa: China Federation of Logistics & Purchasing, IHS Markit, Swedbank, Macrobond, SEB

I Sverige har ekonomin förblivit motståndskraftig och BNP-indikatorn visar på en bred uppgång i ekonomin fram till och med åtminstone november, med starka uppgångar för konsumtionen och stark expansion i både industrin och tjänstesektorn. En riskfaktor inför 2022 är de höga energipriserna och att detta slår mot både hushållens konsumtion och mot investeringarna när företagens vinstmarginaler pressas. På den positiva sidan har Sverige jämfört med andra länder behållit ett finanspolitiskt handlingsutrymme. Statsfinanserna har fortsatt överraska positivt vilket dämpar utbudet av obligationer i Sverige och därmed bidrar till att trycka ner långa räntor.

Snabba energiprisökningar har pressat upp inflationen även i Sverige. Decemberinflationen väntas stiga över 4 procent och långt över Riksbankens prognos på 2,9 procent. Stigande elpriser förklarar större delen av ökningen och KPIF-inflationen förväntas falla till 1,4 procent i slutet av året. Det minskar pressen på några nya penningpolitiska signaler vid Riksbankens möte 10 februari.

Stigande räntor internationellt har påverkat förväntningarna även på Sverige, samtidigt som Riksbanken i sina egna prognoser signalerar oförändrad ränta fram till och med 2023. Marknaden diskonterar nu nästan en hel höjning till slutet av detta år och fyra höjningar fram till och med september 2024.

(källa: SEB)

Gävle kommunkoncerns upplåning under 2021, jmf. med KF:s kreditram

Kommunfullmäktige har fastställt en kreditram 2021 för extern upplåning i koncernen, kommunen och per bolag. Bolagen har totalt 3 129 mnkr kvar att nyttja av kreditramen för 2021. Gävle kommun har ett positivt banksaldo på 624 mnkr (1 518) mnkr, se sammanställning i tabellen nedan. Detta betydligt lägre banksaldo beror till stor del på den extra pensionsinbetalningen avseende försäkringslösningen som skedde i december på cirka 670 mnkr.

Nedanstående tabell skiljer sig något från tidigare finansrapporter eftersom utbyggd internbank, där bolagens enskilda skuldportföljer ersatts med interna lånekrediter på respektive bolags konto i Nordea, är i mål. Förutom ett fåtal s.k. interna lån finansieras nu alla bolag utom GSAB via sina respektive interna krediter, vars storlek fastställts årligen av Kommunfullmäktige.

Tabell: Gävle kommunkoncern låneöversikt samt nyttjande av kreditram, 2021-12-31

Enhet/Bolag (mnkr)	Låneskuld (kredit)	Egna-externa lån	Kreditram-2021*	Kvar att nyttja**	Interna lån
Gävle Stadshus AB	-61	-769	950	120	0
AB Gavlegårdarna	-2 947	-100	3 700	653	0
Gävle Energi AB koncern	-402		1 170	768	262
Gävle Hamn AB	-1 112		1 500	388	0
Gävlefastigheter koncern	-1 717		1 795	78	866
Gävle Parkeringsservice AB	-68		170	102	0
Gästrike Vatten AB koncern	-356		1 050	694	0
Gästrik Riddningstj. Förb.	58		0	58	0
Gästrik Återvinnare koncern	-43		140	97	0
Gästrik Ekogas AB	-130		150	20	0
Ej fördelat			175	175	
Summa krediter-bolag	-6 777	-869	10 800	3 154	1 128
Gävle kommun	7 401		300		
Extern låneportfölj + Banksaldo					
Summa Bankkonto (Toppkonto)	624				
*Intern checkkredit, beslutad av KF					
extern kredit, Nordea					
** E=D+(B+C)					

Redovisning av skuldportfölj

Utbyggd internbank är på plats och Gävle kommun finansierar numera bolagen via interna lånekrediter på sina respektive konton i Nordea. Gävle kommun/internbanken finansierar dessa krediter genom att externt låna upp en skuldportfölj med motsvarande storlek/volym. Denna lånevolym balanserar upp det totala negativa saldot i Nordea som bolagen tillsammans skapar via sina respektive skulder, cirka 6,8 mdr. Målsättningen är att det så kallade koncerntopp-kontot i Nordea ska ligga kring noll i saldo på sikt, d.v.s. balans mellan Gävle kommuns upplåning och bolagens totala skulder/interna krediter.

Den externa skuldportföljen, vars villkor speglas i bolagens interna lånekostnad, ansvarar finansrådet över. Finansrådet har under tertial 3 beslutat ersätta (rulla) ett antal mindre lån och bland annat refinansierat dessa med ett stort grönt lån på 340 mnkr. En stor extern skuldportfölj kommer medföra att denna typ av hantering fortsätter, det vill säga att flertalet mindre lån slås ihop till större lån vid förfall och förhoppningsvis även hållbar upplåning. Detta innebär att kommunkoncernens finansiella hantering fortsatt effektiviseras och att finansieringskostnaden sjunker.

Gävle kommunkoncerns externa upplåning per 2021-12-31, mnkr

Låneskuld (mnkr)	IB, 2021-01-01	Upplåning	Amortering	UB, 2021-12-31	Andel %, Saldo
Kommuninvest	6549	1 180	965	6764	94,4%
Swedbank	100			100	1,4%
Cert total	400		200	200	2,8%
AB Gavlegårdarna, externt lån-SEB	100			100	1,4%
Summa koncernen	7149	1 180	1 165	7164	100,0%
GSAB externa lån (Kommuninvest)	769			769	
ABG:s externa pantbrevslån	100			100	
Summa Gävle kommun, "extern portfölj"	6280	1 180	1 165	6295	

Redovisning av finansiering under tertial 3, 2021, mnkr

Refinansiering	Kredittid	Kreditinstitut	Ränta	Fast/Rörlig	Belopp
Grönt lån	8 år	Kommuninvest	0,68%	Fast	340
Lån	4 år	Kommuninvest	0,49%	Fast	300
Summa					640

Interna lån, s.k. reverslån, mnkr (internbanken har ej externa lån)

Reverslån (mnkr)	IB, 2021-01-01	Upplåning	Amortering	UB, 2021-12-31
Gavlefastigheter AB	928		31	897
Gävle Energi AB	382		60	322
Bomhus Folketshus	6			6
Brynäs Fastighets AB	103		2	101
Summa	1 419		93	1 326

Hållbar finansiering

Gävle kommuns internbank fortsätter arbetet att tillsammans med bolagen lämna in låneansökningar avseende hållbar finansiering. Hittills under 2021 har 740 mnkr godkänts som gröna projekt varav 680 mnkr, 2 lån, har bidragit till grön upplåning, se nedan.

Totalt har Gävle kommun 1.010 mnkr i Gröna lån, per 2021-12-31:

- 200 mnkr, AB Gavlegårdarna, Flerbostadshus Sörby backe
- 130 mnkr, Gästrike Ekogas, Biogasanläggning i Forsbacka
- 340 mnkr, Gävle Energi AB, Felixprojekt, fjärrvärmeledning Gävle-Sandviken
- 340 mnkr, AB Gavlegårdarna, Godisfabriken

Kommuninvest har under 2021, som ett led att följa den kommande EU-taxonomi, ökat kraven för hållbar finansiering. Detta har medfört att Gävle kommun har fått avslag på ansökningar avseende Gröna lån under 2021 på motsvarande 565 mnkr. Ett arbete pågår att tillsammans med berörda bolag se över ansökningsprocessen och säkerställa att framtida ansökningar i möjligaste mån är anpassade till de krav som ställs.

Gävle kommuns placeringar

Efter höstens beslut om lösen av pensionsåtagande, den s.k. försäkringslösningen samt framtagna plan för samlad koncernupplåning är hantering av överskottslikviditet löst. I takt med att lån förfaller under 2022 kommer dessa betalas tillbaka med Gävle kommuns likviditet. Det innebär att resterande likviditet kommer användas till att finansiera bolagen.

Martin Svaleryd
Ekonomidirektör

Jens Fornander
Finanscontroller